

In vogelvlucht

De Klencke

Jan Abrahamse, foto Paul Paris

De Klencke is een gehucht dat ongeveer 2 kilometer ten oosten van Oosterhesselen ligt. Het is tevens de naam van de in dit gehucht gelegen havezate (rechts op de foto). Het terrein waarop de havezate ligt is omgeven door een gracht.

De naam klencke, ook wel klinge of klang genoemd, wordt op verschillende manieren verklaard: als heuvel en als ondiepe plek in een rivier of beek. De laatste betekenis lijkt hier van toepassing omdat het gehucht en de havezate liggen in een flauwe bocht van het Drostendiep, een stroompje dat noordwaarts Aalderstroom en Westerstroom heet en ten oosten van Coevorden uitmondt in het Stieltjeskanaal.

Het huis is echter ook eeuwenlang bewoond geweest door de familie Clenk (ook wel Clink genaamd). De naam Clink komt al voor in geschriften uit 1210. Ene Gerrit Clenke, die omstreeks 1460 het huis in eigendom had, liet een watermolen bouwen aan het Drostendiep voor het malen van koren.

Verskillende eigenaren

In 1460 werd Pelgrom van Isselmuiden eigenaar van wat toen 't Huys ther Klempenghe

werd genoemd. De beide dochters van deze eigenaar droegen het huis over aan de boeren Van Swinderen, Heblinge en Bloeminge te Oosterhesselen. In 1519 werd Hendrik van Haersholte eigenaar, en hij knapte het sterk vervallen gebouw op. In 1558 verruilde deze de havezate met Herman van Welvelde voor grond in Delden en Borne. Blijkens een opschrift op de torenklok van Oosterhesselen behoorde het huis in 1626 aan Johan van Welvelde. In 1667 trouwde Johanna Wilhelmina van Welvelde met Rutger van Loon die het huis in 1670 verbouwde. Muurankers op het huis wijzen op deze verbouwing.

Havezate

Op 8 maart 1698 werd De Klencke bij Besluit van Ridderschap en Eigenerfden opgenomen onder de 18 erkende havezaten van Drenthe. Een havezate was een landhuis van een edelman die verschillende rechten en plichten bezat. De belangrijkste waren het jachtrecht, het visrecht, het markerecht en het collatierecht. Dit laatste was het recht om een onderwijzer te benoemen en om iemand ter benoeming tot pastoor aan de bisschop voor te dragen.

In 1700 werd de havezate verkocht aan C. Liesveld, die hem weer doorverkocht aan de

heren Kymell te Dalen en Wisperweg te Coevorden.

Huidige vorm en gebruik

Bij de verbouwing in 1760 kreeg het huis zijn huidige vorm. De twee torens die het huis bezat verdwenen en aan het hoofdgebouw werden twee zijvleugels gebouwd die haaks op het huis stonden.

Het gebouw heeft sindsdien nog vele bestemmingen en bewoners gekregen, zoals onder meer een jeugdherberg, een tehuis voor de jeugdbond voor onthouding van alcoholische dranken, een bordeel voor Duitse militairen en een tehuis voor meisjes uit asociale gezinnen, een conferentieoord, een landbouwschool en een vormingscentrum.

Aanvankelijk bestond het grootste gedeelte van het landgoed uit heide die gebruikt werd voor de schapenteelt. Aan het begin van de 19e eeuw werd er bos aangeplant; vooral eiken vanwege de vraag naar brandstof.

De Klencke en het natuurgebied van 250 ha rond de havezate zijn nu eigendom van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Een fraai gebied om te wandelen. **Nb**